

LIBER SECVNDVS

Antimonij,

Tutiæ lotæ,

Aeris vsti,

fiat sief cum

Aquæ pluuiæ q.f.

* Replet & consolidat vulnera oculorum.

Gummi arabici,

Tragacanthæ ana ꝑ. viij.

Opij ꝑ. s.

DE OLEIS.

Sectio nona.

¶ Oleum Rosatum vulgare.

Recip. olei communis lib. iij.

Rosarum rubrarum purgatarum ꝑ. xvi.

Macera, & insola per octo dies: Rosas exemptas bene exprime, atque alias impone vt supra: atque ita tertium fac: Cola & serua.

Nonnulli in tertia infusione rosas relinquunt.

* Refrigerat & adstringit, inflammationibus præsidio est, æstuantem ventriculorum restinguit, erosiones intestinorum clysteribus inditum, & dolores dentium, si eo colluantur, sanat.

¶ Oleum rosatum completum Mesuæ.

Recip. olei ex oleis maturis, aqua fontana multoties loti, quantum voles: deinde immitte folia rosarum rubrarum apertarum repurgata quantum satis est in vitreum vas: obturetur vas, ac per dies septem insola: coque tribus horis in vase duplici. Expressis folijs & abiectis, noua immitte: insola iterum, coque in balneo, & exprime vt prius: tertio noua immitte rosarum folia, quibus addes aquæ infusionis rosarum (eo modo confectæ vt in syrupo rosato dictum est) quartam partem: misce, insola dies quadraginta in vase vitreo obturato: post excola, exprime, & addito rosarum succo, iterum diu insola.

Alij

Alij partem infusionis sumunt, & succi rosarum partem alteram, & eo quo supra dictum est modo conficiunt.

* Roborat, resoluit commodè, lenit, & sedat.

¶ Oleum rosatum Pauli.

Recip. rosarum exemptis vnguibus ℥. iij.

Olei omphacini ℥. vi.

Immitte in vas vitreum obturatum ne expiret: dies quadraginta insolato.

Alij non insolant, sed puteo imponunt, suspensum proximè aquam dies quadraginta.

* Inflammationes extinguit, roborat, cogit, densat, fluxiones sistit, & materiarum per corpus fluxum cohibet.

¶ Oleum Rosatum Omphacinum.

Recip. olei oliuarum immaturarum loti lib. i.

Rosarum rubrarum purgatarum ℥. iij.

Tritis rosis, & oleo impositis, fac vt dictum est, ter rosas permutando.

* Eiusdem cum superiori facultatis.

¶ Oleum Chamæelinum Pauli.

Recip. florù chamæmeli, demptis folijs albis ℥. iij.

Olei oliuarum lib. ij. s.

Siccentur flores in umbra. 24. horis, deinde immitte cum oleo in vas vitreum angusti oris, bene obturatum, & quadraginta dies insolato.

* Initio colici, arthritici, & aliorum dolorum præstantissimū est, parū enim repellit & modicè digerit.

¶ Oleum Cydoniorum Mesuæ.

Fit ex carnis cydoniorū præmaturorū cū cortice, Succi cydoniorum ana ℥. vi.

Olei oliuarum immaturarum lib. ij.

Omnia in vas vitreum obturatum immittito, & diebus quindecim insolato: deinde horis quatuor coquito in duplici vase. Cola & exprime: in expressione caro & succus mutetur: rursus insoletur, coquat-

U tur,

LIBER SECVNDVS

tur, & exprimatur vt diximus: tertium sic facito: postremò colatum reconde ne perspiret.

* Refrigerat, adstringit: ob id ventrem totum inferiorem, & neruos laxiores cogendo roborat, sudores immodicos sistit.

¶ Oleum Mastichinum Mesuæ.

Recip. olei rosati omphacini lib. i.

Mastiches ℥. iij.

Vini odoriferi ℥. iij.

Omnia in vase vitreo imposita coquantur in duplici vase ad vini consumptionem.

* Cerebrum, neruos, iuncturas, ventriculum, hepar corroborat, tumores duos lenit, dolores sedat.

¶ Oleum Absinthij.

Recip. comarum absinthij ℥. iij.

Olei omphacini lib. i.

Incolato in vase vitreo, absinthiumque permutatè, veluti de rosis dictum est in oleo rosato.

* Calfacit ac roborat ea quæ sunt refrigerata, potissimum verò ventriculum, excitat appetentiã, obstructions auferit, lumbricosque enecat.

¶ Oleum Menthæ.

Recip. mentæ domesticæ ℥. iij.

Olei omphacini lib. i.

fiat vt supra.

* Ventriculum refrigeratum & imbecillum calefacit: firmat nauseam, vomitumque reprimat, appetentiam excitat, coctionemque iuuat.

¶ Oleum Sambucinum.

Recip. olei veteris lib. i.

Florum sambuci ℥. iij.

fiat vt oleum rosatum, ter flores innouando.

* Lenit, abstergit, & mundificat cutim, medetur icteritiæ, & maximè hepatis infirmo, obstructo, & plurimum confert doloribus iuncturarum.

¶ Oleum Populinum Nicolai.

Recip.

Recip. olei lib. vij. ζ . ij.

Vini lib. iiij.

Gemmarum populi arboris recentium lib. iiij.

Gemmae populi diutissimè terantur, & macerentur in vino & oleo diebus septem, pòst coquantur in duplici vase vsque ad consumptionem vini, deinde exprimatur oleum & reponatur.

* Expediit ad capitis dolorem, arthriticis, nephriticis, & podagricis, & vbicunq; dolor fit.

¶ Oleum Liliorum simplex.

Recip. florum liliorum alborum, abiecto quod croceum est ζ . iiij.

Olei veteris lib. i.

Fit vt oleum rosatum, ter lilia renouanda sunt.

¶ Oleum Liliorum compositum.

Recip. foliorum liliorum alborum ζ . ix.

Mastiches, Caryophyllorum,

Calami aromatici, Cinnamomi ana ζ . s.

Carobalsami ana ζ . i. Croci ζ . ij.

Omnia præter liliorum folia aqua sufficiente viginti quatuor horis macerentur, deinde paululù coquantur, & additis lilijs, oleique veteris lib. ij. aliquantum bulliant: Tunc omnia iniecta in vas vitreum in sola dies quadraginta: pòst colatum & bene obstructum reponatur.

* Calfaciunt, resoluūt: ob id à frigore dolores thoracis, ventriculi, coli, vteri, renum, vesicæ sedat, lenit & coquit.

¶ Oleum Irinum Mesuz.

Recip. radicum ireos lib. i.

Florum eiusdem lib. ij.

Macerentur in decoctione aliarum radicù ireos q. s.

Olei veteris lib. ij.

In vase duplici coque, exprime, radicesque nouas & flores immitte, coquantur denuò, & tertium, colatum seruato & obturato.

○ 2

* Tergez

LIBER SECVNDVS

* Tergit, tenuat, coquit, resoluit potenter : ob id à frigido dolores aurium, hepatis, splenis, vteri, articulorum sedat, phlegmonas coquendo suppurat, materias thoracis, & pulmonis coquit : strumas dissipat, & alios tumores duros, spasmm emendat, & narium foetorem.

¶ Aliud Nicolai.

Recip. olei veteris lib. xiiij.
 Aquæ lib. iij. ℥. ij.
 Radicum iridis lib. ij. ℥. iij.
 Florum liliorum alborum ℥. xv.
 Radicum $\left\{ \begin{array}{l} \text{Cyperii recentium} \quad \text{℥. vi.} \\ \text{helenij} \quad \text{℥. iij.} \\ \text{buglossæ} \quad \text{℥. ij.} \end{array} \right.$

Cinnamomi,
 Nardi indicæ,
 Asæ odoratæ ana ℥. i.

Contundantur radices & aliæ species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad Solem vel loco calido : postea in duplici vase coquito donec aqua consumpta fuerit. Refrigerare finito, colato, exprimito, & reponito.

* Vsurpatur ad diuturnum catharrum naribus illitum. Ozenas & putredines narium aufert, tinnitum aurium cum aceto & ruta ex amygdalis amaris commixtum & auribus iniectum tollit, asthmaticis garganisimo adhibito opitulatur: hæmorrhoidas veteres inunctum sine colo iniectum educit.

¶ Oleum Ligustrinum siue de Alcanna.

Recip. florum ligustri ℥. iij.
 Olei veteris ℥. x.
 Fit vt rosatum.

* Partes neruofas roborat, capillos à canicie vindicat.

¶ Oleum Nardinum simplex Mesuæ.

Recip. nardi indicæ ℥. iij.

Vini,

Vini,

Aquæ ana ℥.ij.s.

Olei loti lib.i.s.

Minutim incisam macera, & coquantur in duplici vase, donec vinum & aqua per vaporem resoluantur, coletur deinde oleum & reponatur.

¶ Oleum Nardinum compositum Mesuz.

Recip. nardi indicæ ℥.ij.

Sampfuchi, id est, maioranæ ℥.ij.

Ligni aloës, Foliorum lauri,

Enulæ, Cyperi,

Folij indi, Schoenanthi,

Calami aromatici, Cardamomi ana ℥.i.s.

Contundantur omnia leuiter, & illis adfunde

Vini,

Aquæ ana q.f.

Olei loti lib.vi.

Macerentur horis duodecim, deinde coquantur in duplici vase secundum artem.

* Calfaciunt, tenuant, digerunt, modicè adstringunt, proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, vetriculi, hepatis, lienis, renum, vesicæ, vteri magnoperè iuuant, naribus iniectum caput purgât, corporis colorem & odorem commendant.

¶ Oleum Sampfuchinum.

Recip. foliorû sampfuchi, id est, maioranæ M.iiij.

Serpilli M.ij.

Foliorum myrti M.i.

Abrotoni,

Sisymbrij seu mentæ aquaticæ ana M.s.

Cassæ ℥.ij.

Olei omphacini quantum sufficit.

Concidito & contundito omnia & impone in vitreum vas, & insola diebus octo: postea exprime, & alias species infunde, coque rursus, & tertium idem facito: deinde colatum repone.

O 3

*Lalsi-

LIBER SECVNDVS

*Lassitudini vtile est, & morbis cerebri & neruorum frigidis prodest, ob id spinæ in balneo inunctum paralyfin iuuat, & spasmm cynicum, vulgo torturam oris, naribus iniectum: vt auribus immisum, à flatu tinnitū dilsipat, menses ciet, morlui scorpionis prodest.

¶Oleum Moschellinum Nicolai Alexandrini.

Recip. olei puri lib. viij. Myrrhæ,

Aquæ lib. iij.	Cinnamomi,
Folij,	Cassæ ana ʒ. i. s.
Nardi indicæ,	Carpobalsami,
Costi,	Caryophyllorum,
Mastiches ana ʒ. iij.	Bdellij ana ʒ. i.
Styracis calamitæ,	Moschi ʒ. vi.
Croci,	Nuces moschatas nu. iij.

Folium myrrham, cassiam, carpobalsamum & bdellium tere, & per biduum in aqua & oleo macera, postea coque supra lentum ignem in duplici vase vsque ad consumptionem aquæ: deinde cola, & reliqua in tenuissimū puluerem redacta insperge præter moschum: iterum macera & coque parumper: vltimo moschum addito: probè omnia misceto & repone, & interdum vas agitato.

*Est optimum ad omnem frigiditatem corporis, potissimum ventriculi, & ad dolorem lateris foris inunctum: Stranguria & colico vexatis, & ad omne neruorum vitium illitum optimè facit, miscetur epithematibus & emplastris quæ ad stomachi & renum affectiones asciscuntur.

¶Oleum Hyperici.

Recip. summitatum hyperici ʒ. iij.

Macerentur in vino odorifero diebus tribus & noctibus, bulliant deinde in vase duplici obturato orificio vasis: postea exprime, & recentis hyperici summitatum bene tritarum par pondus iniice, & macera dies tres ac noctes: postea adde

Tere-

Terebinthinæ ℥.iiij.

Olei veteris ℥.vi.

Croci ℥.i.

Coquantur in duplici vase vsque ad vini consumptionem, cola & reponc.

* Calidum est & siccum, & tenuium partium: vulnera incisorum neruorum consolidat & combustionem ignis: sedat dolores foemoris & vesicæ, & prouocat urinam.

¶ Oleum Hyperici Magistrale.

Recip. olei veteris lib.iiij.

Vini albi potentis lib.i.

Florum hyperici cum semine recentium M.iiij.

Tere & macera in vase vitreo, obturato eius orificio, duos dies: coque in duplici vase, & fortiter exprime: in colaturam iniice alios flores, vt dictum est, & tertio idem facito: deinde colato, & ad singulas colaturæ libras adde

Terebinthinæ ℥.vi.

Tormentillæ,

Olei absinthij ℥.iiij.

Carlinæ,

Diſtamni,

Calami aromatici añ. ℥.ij.

Gentianæ,

Lumbricorū in vino pluri-

Cardui benedicti,

ries lotorum ℥.ij.

Terantur omnia & insolentur triginta aut quadraginta diebus, & bene obturatum reponas.

* Ad eadem vtile, superiori tamen efficacius est.

¶ Oleum de Capparibus.

Recip. corticis radicum capparum ℥.i.

Corticum tamarisci,

Cyperum ana ℥.ij.

Foliorum tamarisci,

Olei oliuarum lib.i.

Seminis agni,

Aceti albi fortis,

Ceterach siue asplenij,

Vini albi ana ℥.ij.

Trita leuiter coquantur in duplici vase vsque ad vini consumptionem & aceti.

* Ad duritiem, obstructionem, & dolorem splenis vtile est, & omnem eius ægritudinem.

○ 4

¶ Oleum

LIBER SECVNDVS

¶ Oleum Vulpinum Mefuæ.

Recip. vulpem integram exemptis interaneis,
Aquæ fontanæ,
Aquæ marinæ ana q. f.
Olei veteris clari lib. iij.
Salis ꝑ. iij.
Coquantur, & inter coquendum adijce
Anethi,
Thymi ana lib. i.

Coquantur autem donec ab ofsibus recedat caro,
& aqua consumatur, deinde excoletur oleum & reponatur.

* Ad podagras, reliquasque arthritidis species, ac dorsi, renumque dolorem est efficacissimum.

¶ Oleum Scorpionum simplex Mefuæ.

Recip. scorpiones num. xxx.
Olei amygdalarum amararum lib. ij.
Macerentur in vase vitreo stricti orificij probè obstructo, & insolentur per dies xxx. caniculares, vel alias tota æstate calidissimis diebus, postea colatum ad vsus repone.

* Lapidem renum & vesicæ frangit & expellit, lum bis, publi perinæo illitum, aut per meatum vrinarium iniectum.

¶ Oleum Scorpionum compositum Mefuæ.

Recip. aristolochiæ rotundæ,
Gentianæ,
Cyperi,
Corticum radicum capparum ana ꝑ. i.
Olei amygdalarum amararum lib. i. s.
Macerentur in oleo contusæ radices ad Solem feruidum diebus xx. in vase vitreo probè obturato: deinde coquantur aliquantulum in duplici vase, iniectis ad vltimum scorpionibus viuis num. xx.
Iterum serenis diebus xxx. insolentur: postremò excolatum oleum reponatur.

* Hoc

* Hoc efficacius est priore, præterea mirandarū est virium contra venena omnia & pestilentiam.

¶ Oleum Castorei magistrale.

Recip. castorei,	Costi ana ℥.ij.
Styracis calamitæ,	Cyperi,
Galbani,	Schœnanthi,
Euphorbij,	Piperis longi,
Castiæ,	Piperis nigri,
Croci,	Sabinæ,
Opopanacis,	Pyrethri ana ℥.ij.s.
Carpobalsami,	Olei lib. iiii.
Spicæ nardi indicæ,	Vini lib. ij.

Galbanum & opopanacē in vini parte seorsim dissolues, deinde reliqua omnia contusa cum oleo & reliqua vini parte coques ad vini consumptionem in duplici vase: postea cola, & gummi dissoluta oleo adfundes, & iterum coques in duplici vase ad consumptionem vini, & sæpius miscens repone.

* Optimum est ad frigidos affectus partium omnium præsertim neruolarum, medetur paralyfi, spasmus, tetano, & sedat acerrimos rigores & frigora febrium, si spina dorsi liniatur.

¶ Oleum ex Euphorbio Mesuræ.

Recip. euphorbij ℥.s.

Olei cheyrini ℥.v.

Vini tantundem,

Coque in duplici vase ad vini consumptionem.

* Iuuat maximè frigidos cerebri & neruorum affectus, cephalalgiam, hemicraniam, lethargum naribus immissum: articulorum quoque & hepatis & splenis dolores illitum iuuat.

¶ Oleum Costinum Mesuræ.

Recip. costi ℥.ij.

Castiæ ℥.i.

Summitatum sampsuchi ℥.viij.

Vini q. l.

O 3 Olei

LIBER SECVNDVS

Olei oliuarum lib.iiij.

Trita macerentur biduo : deinde coquantur in duplici vase ad consumptionem vini.

* Calfacit, obstructa aperit, neruosum genus roborat, vt neruos musculos, tendones, ligamenta, ventriculum : præter hæc, hepar & capillos : canitiem ob id moratur, & corporis colorem ac odoré commendat.

¶ Oleum ex Styrace,

Recip. styracis ℥.iiij.

Olei communis lib.i.

Vini q. sufficit.

Coque in duplici vase ad vini consumptionem.

* Calfacit : ob id confert dolentibus à frigore renibus, vesicæ vtero, neruis, musculis, tendonibus, iuncturis.

¶ Oleum Papauerinum.

Recip. capitum papaueris,

Foliorum papaueris,

Florum papaueris ana partes æquales,

Olei q. s.

Insolato in vase vitreo per octiduum : deinde cola, & noua rursus immitte: idem tertio facito : postremò colatum repone.

* Intemperiem calidam sanat & inde ortum dolorem: somnum quoque conciliat.

¶ Oleum Mandragoræ Nicolai.

Recip. olei communis lib.ij.

Succi pomorum mandragoræ ℥.iiij.

Hyoscyami albi ℥.ij.

Papaueris nigri ℥.iiij.

Violarum,

Cicutæ ana ℥.i.

Opij,

Styracis calamitæ ana ℥.s.

Succi cum oleo decem diebus ad Solem macerentur,

tur, deinde coquantur in duplici vase ad succorum consumptionem: cola, & opium cum styrace dissolurum pauculo oleo probe miscero, & repone.

* Ad nimios capitis dolores valet, & phreneticis male dormientibus, fronti illitum, & naribus iniectum vehementer opitulatur: pulvis brachiorum & plantis pedum illitum quocunque modo vigilijs fatigatum, celerrimè obdormiscere facit.

¶ Oleum Nymphaeatum.

Recip. florum nymphaeae ℥.iiij.

Olei omphacini lib.i.

Macerentur in Sole diebus decem: deinde exprime & novos flores immitte, tertio idem facito.

* Vires habet violati, refrigerat tamè magis quam violatum, minus quam papaverinum: hypnoticis, & intemperiem partium, ut renum, calidam sanantibus vtiliter miscetur, & Veneris tentiginem prohibet genitali inunctum: somnum etiam conciliat.

¶ Oleum Myrrinum Mesuae.

Recip. succi foliorum myrti lib.i.

Olei communis, id est, oliuarum lib.ij.

Coquantur in duplici vase ad succi consumptionem, & adde

Ladani ℥.i.

Misce & repone.

* Cerebrum, nervos, cor, ventriculum roborat.

¶ Oleum Lumbricorum.

Recip. lumbricorum terrestrium lib.s.

Probe lauentur in vino, deinde immittantur in

Olei rosati omphacini lib.ij.

Vini ℥.ij.

Coquantur in duplici vase ad vini consumptionem, colatum repone.

* Nervos infrigidatos confortat, & vtile est doloribus iuncturarum.

¶ Oleum Balsami Magistrale.

Recip.

LIBER SECVNDVS

Recip. terebinthinæ lib. i.

Olei veteris ℥. vi.

Olei laurini ℥. iij. Spicæ nardi,

Cinnamomi ana ℥. ij.

Tegularum recentium bene coctarum ℥. viij.

Tritis tritrandis, per alembicum destilla.

* Vrinam mouet, lapidem frangit, vermes enecat, aurium tinnitui à flatu crasso, paralyfi, spasmo cynico, ischiadi, gonagræ, podagræ, & cæterarum iuncturarum doloribus prodest, potum aut inunctum: sed parua eius portio, aquæ affectui aptæ mista, bibatur.

¶ Oleum Balsami Petri de Ebano.

Recip. myrrhæ, Sarcocollæ,

Aloës, Croci,

Spicæ nardi, Mastiches,

Sanguinis draconis, Gummi arabici,

Thuris, Styracis liquidæ ana ℥. ij.

Mumiæ, Ladani,

Opopanacis, Castorei ana ℥. ij. s.

Carpobalsami, Moschi ℥. s.

Bdellij, Terebinthinæ ad pondus omnium.

Tritis cõterendis, miscentur omnia & alembico destillantur secundum artem.

* Eadem potest quæ præscriptum & efficacius.

¶ Liquor exsicicans ad Vulnera.

Recip. myrrhæ, Resinæ abietinæ,

Aloës, Radicû cõsolidæ añ. ℥. iij.

Thuris, Gummi elemi ℥. ij.

Mastiches ana ℥. i. Croci ℥. i.

Terebinthinæ lib. ij. Aquæ vitæ lib. iij.

Contusis contundendis, & omnibus probè mixtis, immitte in vitreum vas, obstructo orificio, bulliant omnia in duplici vase vna hora: deinde colatum recondatur in phiala vitrea bene obturata.

DE